

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS NUTARTIS

2021 m. vasario 26 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Andžej Maciejewski, Gedimino Sagačio (kolegijos pirmininkas) ir Algirdo Taminsko, susipažinusi su 2021 m. vasario 18 d. gautu **ieškovo R. D.** kasaciniu skundu dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2020 m. lapkričio 17 d. nutarties peržiūrėjimo,

nustatė:

Ieškovas R. D. padavė kasacinį skundą dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2020 m. lapkričio 17 d. nutarties civilinėje byloje pagal ieškovo R. D. ieškinį atsakovei Trakų istorinio nacionalinio parko direkcijai dėl daikto pagerinimo išlaidų priteisimo. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir **CPK**) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš **CPK** 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (**CPK** 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (**CPK** 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, **CPK** 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas **CPK** 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialinės ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas **CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto** pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Kasaciniame skunde teigiama, kad teismai, priimdami sprendimą ir nutartį, pažeidė materialinės teisės normas, reglamentuojančias sutarčių aiškinimą, sąžiningą sutarties vykdymą, teisingumo, protingumo ir sąžiningumo, nuosavybės teisės apsaugos bei teisėtų lūkesčių principus, taip pat nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos minėtais klausimais, pažeidė procesinės teisės normas, reglamentuojančias įrodymų vertinimą. Šiuo atveju nuomos sutartis nebuvo sudaryta įprastomis sąlygomis, kadangi dar iki nuomos sutarties sudarymo ieškovas su šeima gyveno ginčo būste ir jie turėjo teisę pritaikyti būstą šiuolaikiniam gyvenimui ir jų poreikiams. Teismai neįvertino aplinkybių, jog būsto nuomos sutartis buvo sudaryta siekiant įteisinti ieškovo ir jo šeimos faktinį ilgalaikį gyvenimą būste. Pažymėtina, kad atsakovė pakėlė būsto nuomos mokesčių atsižvelgdama į tai, kad būstas buvo pagerintas, nepaisant to, kad atsakovė prie būsto pagerinimo niekaip neprisidėjo, o visus būsto pagerinimus atliko ieškovas savo sąskaita. Tokiu būdu teismai nesivadovavo įsiteisėjusiais teismų sprendimais, kuriais jau buvo konstatuota, kad (i) kasatorius sumokėjo nuomos mokesčių, kuris buvo nustatytas atsižvelgiant į jo atliktus pagerinimus, (ii) šioje situacijoje nebuvo sudaryta įprasta nuomos sutartis, kadangi ieškovas su savo šeima būste gyveno dar ilgą laiką iki nuomos sutarties sudarymo bei (iii) nesivadovavo konstatuotomis aplinkybėmis, jog būstas buvo iš esmės pagerintas, kadangi būtent šiuo pagrindu teismai buvo konstatavę, jog atsakovė teisėtai pakėlė nuomos mokesčių. Akivaizdu, jog tokia situacija sudarė sąlygas valstybei nepagrįstai praturtėti ieškovo sąskaita. Kasaciniam teismui (civilinėje byloje **Nr. e3K-3-185-403/2018**) konstatavus ieškovo šeimos nuosavybę į ginčo patalpą, kilusią iš būsto suteikimo kasatoriaus artimiesiems sovietmečiu, ilgamečio gyvenimo patalpoje, žemos nuomos kainos, negalėtų susidaryti tokia situacija, kai kiti teismai nusprendžia, kad ieškovo nuosavybės teisė galėtų būti teisėtai paimta iš ieškovo šeimos, nesumokant jam jokios kompensacijos už atliktus turto pagerinimus.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasacinio skundo argumentai nepatvirtina **CPK 346 straipsnio 2** dalyje nustatytų kriterijų kasacijai. Kasaciniame skunde neužtenka vien tik nurodyti, kad teismas pažeidė teisės normas, šiuos teiginius būtina pagrįsti kasacijos pagrindą atskleidžiančiais teisiniais argumentais, o šiuo atveju kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, jog egzistuoja teisinis pagrindas peržiūrėti bylą kasacine tvarka. Kasacinio skundo argumentais apie nukrypimą nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos nepagrindžiamas nurodomos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos ryšys su skundžiamais teismų procesiniais sprendimais bei nepagrindžiama, kad teismų praktika nurodytu klausimu yra nevienoda.

Dėl nurodytų priežasčių konstatuotina, kad kasacinis skundas neatitinka **CPK 346 straipsnio**, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (**CPK** 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakius priimti kasacinį skundą, grąžintinas už kasacinį skundą sumokėtas žyminis mokestis (**CPK 350 straipsnio** 4 dalis).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso

kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti.

Gražinti už ieškovą žyminį mokestį sumokėjusiam advokatui A. Š. (a. k. (duomenys neskelbtini) 530 Eur (penkių šimtų trisdešimties eurų) dydžio žyminį mokestį, sumokėtą 2021 m. vasario 18 d.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Andžej Maciejewski

Gediminas Sagatys

Algirdas Taminskas